

Dienraščio **Vienybė** 2-ju metų sukakties atžymėjimui paskelbtas dienraščio platinimo vajas, paremtas didelėmis dovanoms skaitytojams.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kvienes geros valios tuvis privalo dirbti taurius darbus. Svarbiausias lietuvybės palaikymui labas-platinimas tautinės spaudos.

LIII. METAL. 78 (667) N. Telephone: EVERgreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, TREČIADIENIS, 1939 M., BAL ANDŽIO-APRIL 5 D.

KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Derybos su Becku
Ar pavyks susitarti?
Domisi šventosios uosto
Heligoland tvirtovės

J. KROŽE

Tuo tarpu kai Hitleris po savo paskutinio laimėjimo, Klai-pėdos Krašto prijungimo prie Vokietijos, kurį jis atžymėjo kaip Vokietijos karo laivyno laimėjimą, išvyko į Heligoland karo laivyno bazę pagalvoti ką reikia daryti, kad anglai vėl neizoliuotų Vokietiją. Chamberlainas Londone tariasi su Lenkijos Užsienių Reikalų Ministru Becku.

Tos derybos reikšmingos. Nuo jų išdavų gali priklausyti visos Europos ateitis. Šiandien Londone bus galutinai išspręstas klausimas ar Lenkija tikrai dės priė Anglijos Prancūzijos bloko. Jeigu Lenkija dės, dės ir Rumunija, ja vėliau gali pasekti Jugoslavija, Turkija ir Graikija. Vokietija atsidurę bučiuje. Nebereikalo Hitleris Wilhelmshavene grasi-ni Anglijai ir Lenkijai.

Anglija ir Prancūzija dabar jau pasiryžusios sulaukyti Hitlerį su Lenkijos ir Rumunijos pagalba, bet klausimas ar Lenkijai ir Rumunijai užteks savo nepriklausomybę garantijų. Jau vakar buvo rašoma, kad Lenkija nori paskolų, prašys net kolonijų Afrikoje...

Mums atrodo, kad Chamberlainas pradėjęs Vokietijos "apsupimo politiką" nepasitenkins vien Lenkijos, Rumunijos, Jugoslavijos ir kitų pietų Europos valstybių įtraukimu į priešvokišką valstybių bloką. Prieš pora savaitių Londono diplomatinuose sluoksniuose buvo svarstomas planas sudaryti ir Balto-Skandijos valstybių bloką, į kurį įeitų Norvegija, Švedija, Danija, Suomija, Estija, Latvija ir Lietuva. Jeigu toks planas pavyktų, tai Vokietija tikrai atsidurtų "geležinėse replėse". Tuomet ji greičiausia bandytų tartis su Sovietų Sąjunga.

Po Klaipėdos prijungimo prie Vokietijos ir Lietuvai netekus laisvo išėjimo į jūras, ne tik Lietuvoje, bet ir kitose valstybėse susidomėta šventosios uosto statyba ir praplėtimu. Jeigu šventoji būtų prekybos uostu, tai ties šventąja manoma pastatyti Fordo automobilų dirbtuvę, kuri aptarnautų visą Pabaltijį. Švedų, danų ir anglų firmos siūlosi statyti dirbtuves. Amerikos lietuviai taip pat susidomėjo šventosios uostu ir keletas amerikonių prašė mūsų pasiūlyti jiems Lietuvos žemėlapius pažyminti šventosios uostą.

Heligoland sala, kur dabar vieši Hitleris simbolizuoja Anglijos Vokietijos varžybas dėl karo laivyno stiprumo. Po karo su Napoleonu Heligoland sala priklausė Anglijai. Kol anglai tą salą turėjo Vokietija negalėjo pasistatyti didesnį karo laivyną. 1890 metais, norėdama nuraminti vokiečius Anglija tą salą atidavė Vokietijai. Po to vokiečiai pradėjo stiprinti savo karo laivyno jėgas ir Heligoland saloje įrengė karo laivyną. Pasaulinio karo metu ties ta sala įvyko viena iš didžiausių kovų tarp anglų ir vokiečių laivynų. Vokiečiai buvo sunaikinti. Pasi-baigus karui salos tvirtovės su-

SOVIETAJ LENKIJAI SIUNČIA DAUG MINERALŲ IR ŽALIAVOS

Naujoji prekybos sutartis dar neprimta, bet prekyba tarp Rusijos ir Lenkijos padidėjo

Pasiuntins? — Juan Francisco de Cardenas, kuris numaytas skirti naujuoju Ispanijos pasiuntiniu Washington.

DARBO RŪMAI RUOŠIA DIDELĘ EKSKURSIJĄ Į AMERIKĄ

KAUNAS. — Lietuvos Darbo Rūmai pradėjo ruošti didelę darbininkų ekskursiją į New Yorko parodą. Kadangi dauguma darbininkų pinigų neturi tai numatoma, kad ekskursijai kandidatų nedaug atsiras.

Be to, kartu su ekskursija norima, kad vyktų darbininkai, sportininkai ir choras, kuris bus sudarytas iš geriausių darbo rūmų chorų dainininkų.

KAUNETIS GAVO PERSIJOS BAJORO TITULĄ

KAUNAS. — Persijoje apsigyvenęs prieš keletą metų išvykęs iš Kauno Jonas Vilikauskas, dabar atsuntė savo pažįstamiems laišką, kad Persijos šacho esąs apdovanotas Persijos bajoro titulu. Todėl jis dabar Persijoje naudojasi kaip kuriois lengvatomis. Pažymėtina, kad Vilikauskas Kaune buvo gatvių šlaviku, o ten pargo-boje laikomas. Vilikauskas rašo, kad Persijoje gyvenęs Kauno įtakingų žmonių gimnaitis, todėl žada greitai laiku vykti į Kauną, tačiau kelio-nei pinigų neturįs.

Egiptietis atvažiuo į Kauną pabėgusios žmonos ieškoti

KAUNAS. — Prieš metus laiko vienas anglų prekybininkas paviliojo Egipto gyventoją Amakualo žmoną ir su ja atvyko į Europą. Kadangi tas egiptietis gana pasiturintis ir labai myli savo žmoną, tai jis dabar važinėja per Europą ieškodamas pabėgusios žmonos. Jis atvyko ir į Lietuvą, bet oficialiose įstaigose sužinojo, kad tokio gyventoją pas lietuvius visai nėra.

ATVYKO DANIJOS MILIJONIERIUS

KAUNAS. — Iš Danijos į Lietuvą atvyko valstybinės bekonų gamybos bendrovės direktorius John Paul Quade. Pažymėtina, kad jis yra labai stambus Danijos pramonininkas.

griaautos. Dabar Hitleris tas tvirtovės atsistatė, įkūrė naują karo laivyną ir vėl anglams grasi-na.

VARSUVA, bal. 4 d. — Nežiūrint, kad seneniai praplėsta Lenkijos Sovietų Sąjungos prekybinė sutartis dar neratifi-kuota ir negalioja, vakar pastebėta, kad iš Sovietų Sąjungos žymiai padidėjo įvairios rūšos, mineralų ir bodelnos importas į Lenkiją. Pasienio stotyse yra tiek traukinių su žaliava, kad kai kuriose stotyse jau nėra vietos. Visa žaliava gabenama į Lenkijos amunicijos ir ginklų fabrikus, kurie vėliausiu laiku dirba dieną ir naktį. Kai kas iš to daro išvadą, kad Sovietų Sąjunga jau sutiko teikti pagalbą Lenkijai ginklais, lėktuvais ir žaliava, nors Sovietų spauda tą užginčija ir sako, kad Rusijos Lenkijos prekybos apyvarta vystosi normaliai. Taip pat pareiškama, kad Rusija nedavusi nei Anglijai, nei Lenkijai jokių pasižadėjimų jiems teikti pagalbą karo atveju.

HULL SMERKIA NACIŲ PREKYBOS METODUS

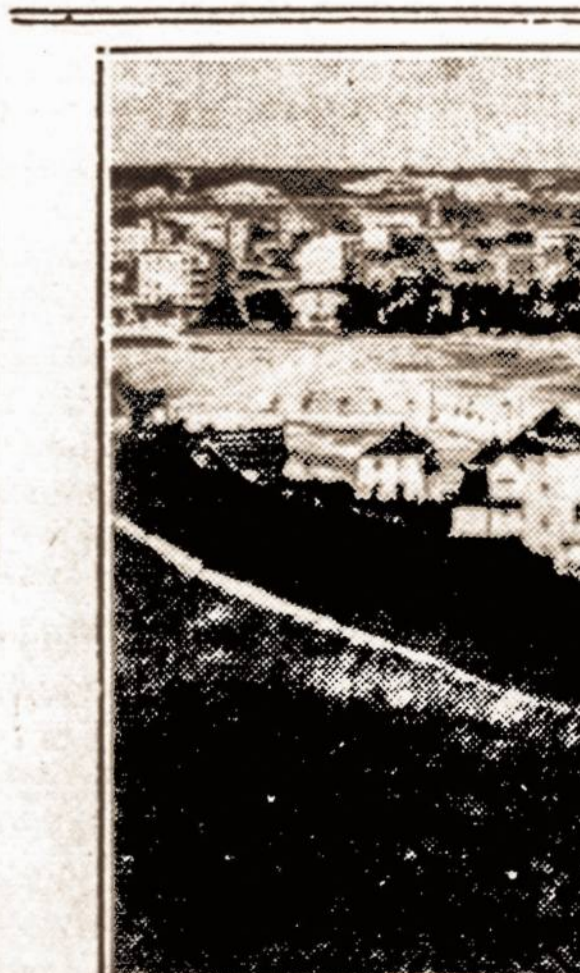
WASHINGTON, bal. 4 d. — Jungtinių Amerikos Valstybių Sekretorius Cordell Hull kalbėdamas apie šių dienų prekybinius santykius tarp Amerikos ir Vokietijos pareiškė, kad visi dabartiniai prekybiniai nesutikimai ir nesupratimai tarp Amerikos ir Vokietijos yra Vokietijos kaltė. Esą Vokietija iki šiol stengiasi visoms valstybėms diktuoti savo prekybos sąlygas, kurių Amerika priimti negali. Jeigu Vokietija, kuri visoms mažoms Europos valstybėms diktuoja prekybinius santykius ir atsiskaitymo už prekes formą, tai nereikiška, kad ir Amerika turi sutikti.

NACIAI LAIMEJO TRIS VIETAS DANIJOS PARLAMENTE

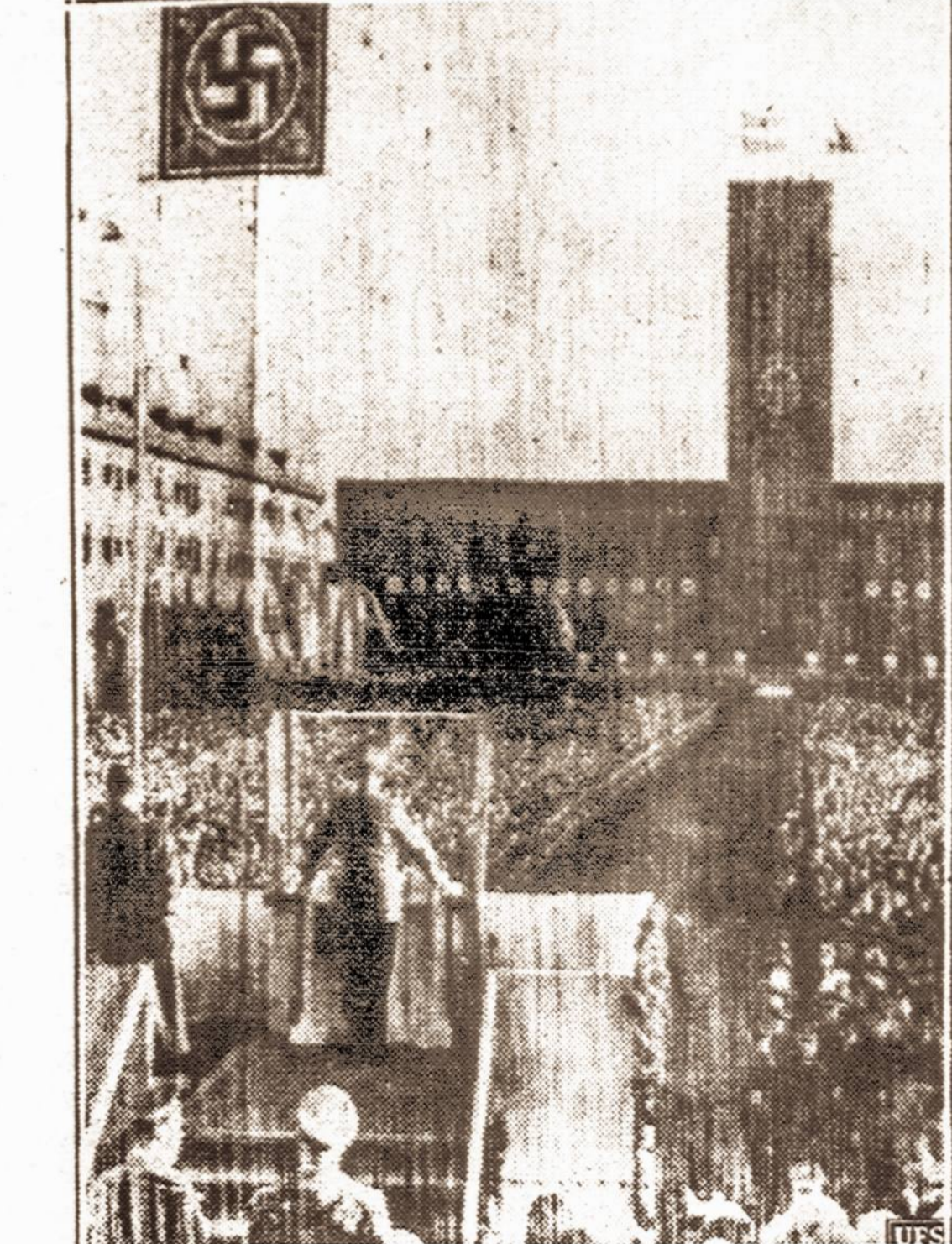
COPENHAGEN, Danija, bal. 4 d. — Šiomis dienomis įvykusiuose Danijos Parlamento rinkimuose danų naciai laimėjo tris vietas. Taip pat žymiai daugiau balsų gavo komunistų kandidatai, bet iki šiol nepasakėta kiek jie vietų laimėjo. Naciai laimėjo tris vietas deka padidėjusio komunistų veikimo Danijoje. Naciai rinkimuose nurodė grėsiantį komunistų pavojų Danijoje.

Lietuvos žydai energingai ruošiasi vykti į Palestiną

KAUNAS. — Nors dabartiniu metu Palestinoje labai neramu, bet Lietuvos žydai energingai ruošiasi toliau vykdyti emigraciją į Palestiną. Tam tikslui šiais metais ypatingai bus sustiprintas Lietuvos žydų cholucų judėjimas. Tik viename Kaune numatoma įsteigti keturius naujus cholucų punktus.

Kur Lietuvos laivai rado prieglaudą. — Vokiečiams užimant Klaipėdą trys Lietuvos laivai atplaukė į Gdynią paimti maisto ir kuro. Vaizde matyti naujasis Gdynės uostas, kurį lenkai patys pasistatė.

Už neperšaukamo stiklo. — Šiame radijo paveiksle matyti, kaip Hitleris kalbėjo Wilhelmshavene. Tribūna buvo apsaugota neperšaukamu stiklu.

HITLERIS BUVO APSAUGOTAS NEPERŠAUKAMU STIKLU

BERLIN, bal. 4 d. — Dabar paaiškėjo, kad kai Hitleris kalbėjo Wilhelmshavene, tribūna ant kurios jis stovėdamas kalbėjo buvo aptverta neperšaukamu stiklu. Užsienio spauda pažymi, kad Hitleriui tuomet turbūt grėšė pavojus, bet naciai sako, kad tą dieną buvo didelis vėjas ir stiklas buvo pastatytas apsaugoti fuhrerį nuo vėjo.

LIETUVOS ADVOKATAI PAKVIESTI Į VARSUVĄ

VARSUVA. — Lietuvos advokatai pakviesti į tarptautinį advokatų kongresą. Kongresas įvyks rugsėjo 12—14 d.d.

VALENCIJOJE SUSAUDE 21 POLICININKĄ

VALENCIJA, Ispanija, bal. 4 d. — Ispanijos frankistams užėmus Valenciją pradėta suiminti visi buvę respublikonų, komunistų ir anarchistų veikėjai ir agitatoriai. Apie 2,000 tokių dabar uždaryti Valencijos kalėjimuose. Šiomis dienomis karo teismas teis apie 600. Vakarietiškas karo teismas nutėis 21 Valencijos policininką sušaudyti dėl to, kad jie savo laiku kankino ir žudė frankistų pritarėjus.

Lietuvos pirkliai Anglijoje pirkė tekstilės medžiagos dar už milijoną litų

LONDON. — Praėjusiais metais Lietuvos importininkai Anglijoje nupirko tekstilės medžiagos už tris milijonus litų. Dabar numatoma Anglijoje tekstilės medžiagos nupirkti dar už vieną milijoną litų. Teigiama, kad už tokią sumą importuotos iš Anglijos tekstilės medžiagos pakaks iki rudens.

Anglijoje vėliausiu laiku pradėjo mažėti bedarbių skaičius.

Kur Lietuvos laivai rado prieglaudą. — Vokiečiams užimant Klaipėdą trys Lietuvos laivai atplaukė į Gdynią paimti maisto ir kuro. Vaizde matyti naujasis Gdynės uostas, kurį lenkai patys pasistatė.

RAGINA SUDARYTI BENDRĄ 'TAKOS SAUGUMO' VALSTYBIŲ BLOKĄ

Lenkijos Užsienių Reikalų Ministras Beckas tartis su Anglijos ministru Halifax

LONDON, bal. 4 d. — Anglijos Ministras Pirmininkas Neville Chamberlain vakar kalbėdamas Parlamento Žemose Rūmose atsišaukė į visas pasaulio valstybes, kurioms rūpi taika, sudaryti bendrą "apsaugos bloką" tikslu sulaukyti Vokietijos Kanclerį Hitlerį nuo bandymų dominuoti visą pasaulį.

Šita nauja politika, pareiškė Chamberlainas, reikalinga dėl to, kad Vokietijos vyriausybė nesilaikė anksčiau duotų pasižadėjimų. Anuo metu, sakė ministras, Kancleris Hitleris kategoriskai pareiškė, kad jis nesiekia valdyti kitų tautų, o tik apsaugoja vokiečius ir jų interesus. Bet, kaip dabar pasirodė, Vokietija sulaužė savo pasižadėjimą užimdama ir padalindama Čekoslovakiją. Esą dabar jau paaiškėjo, kad Hitleris nori dominuoti visas valstybes nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Ta dominacija nebūtų jau taip pavojinga, bet kas gali užtikrinti, kad jos pasiekęs Hitleris eis dar toliau — dominuoti visą pasaulį.

Todėl Anglijos vyriausybė šia proga siūlo visoms valstybėms, kurios jaučia reikalą ir nori prisidėti prie šio naujojo valstybių bloko, neatidėliojant prisidėti. To bloko tikslas nebūna karas, bet bendras apsigynimas nuo nacių siekių valdyti visą Europą.

Tuo metu kai Chamberlainas kalbėjo Parlamente, Anglijos Užsienių Reikalų Ministras Lord Halifax Londono stotyje pasitiko Lenkijos Užsienių Reikalų Ministrą pulk. Becką, su kuriuo tuojau išvyko pas Chamberlainą.

Nors iki šiol oficialių žinių apie lenkų anglų derybas negauta, bet Londone manoma, kad Beckui ir Chamberlainui pavyks susitarti visais klausimais.

KLAIPĖDOJE DREBĖJO ŽEMĖ?

KLAIPĖDA. — Šiomis dienomis Klaipėdoje, Malkų gatvės kai kurių namų gyventojai buvo išsigandę, nes jų namai ėmė judėti. Ypač buvo jaučiamas judėjimas Malkų gatvės 28 Nr. ir 29 Nr. Naktį kai kurių butų gyventojai buvo išsikrausę, bijodami, kad namas nenugriūtų. Ant sienų kaboję vidrodžiai ir paveikslai pradėjo kristi, taip pat gėlių vazona krito nuo langų.

PRANCŪZAI PRAŠO FORDO MOTORŲ

PARIS, bal. 4 d. — Prancūzijos vyriausybė prašo Fordo pastatyti Prancūzijoje Fordo aviacijos motorų dirbtuvę. Tais reikalais specialė komisija išvyko į Londoną tartis su Fordo atstovais.

Turinti vaiką panelė galės vadintis ponija

KAUNAS. — Moterų organizacijos paruošė įstatymo projektą, pagal kurį turinti vaiką panelė galės vadintis ponija.

Londone. — Lenkijos Užsienių Reikalų Ministras pulk. Beckas, kuris dabar lankosi Londone.

ITALAI RUOŠIASI ŽYGIUOTI Į ALBANIJĄ

ROMA, bal. 4 d. — Korespondentų pranešimu, Italijos kariuomenė ir laivai koncentruojami ties Brindisi miestu ir uostu Italijoje, visai priešais Albaniją. Manoma, kad jie ruošiasi vykti į Albaniją, kurią Mussolinis jau kuris laikas nori paimti po savo globa ir protekcija.

Albanija turtinga mineralais, kurių Italijai reikia.

NACIAI SAKO, KAD ANGLAI NORI KARO

BERLIN, bal. 4 d. — Vokietijos spauda bando įtikinti Vokietijos visuomenę, kad Anglija dabar ruošiasi karui ir karo norinti, o tik Vokietija rūpinasi ir siekia pasaulinės taikos. Vokiečių spauda taip pat sako, kad Vokietija gina tik savo reikalus, o anglai steigiasi kitus įvelti į karą su Vokietija, kad jos gintų anglų interesus. Naciai, esą, nori tik taikos.

Švedų firmos Lietuvos vyriausybei siūlo savo mašinas

STOCKHOLM. — Švedijos mašinų gamybos firmos į Lietuvą išsiuntė savo prekybos atstovą, kuris Lietuvos valstybinėms įstaigoms siūlo pirkti Švedijos mašinas. Teigiama, kad šį siūlymą atkreiptas dėmesys.

VARSUVA. — Lenkų laivai rašė, kad į Lenkiją Kauno žada atvykti gru stambių prekybininkų pavario sezonui užpirti medžiagą. Esą lietuviai prekybos sutartimi numatę tokių prekių pirkti už 1,500,000 litų.

KAUNAS. — Draudimo nuo nelaimingų atsitikimų kasa keletą sunkiai sužeistų darbininkų išsiuntė gydytis į Estiją. Mat, kasos gydytojai pripažino, kad tuos darbininkus Lietuvoje pagydyti negalima ir jiems grėsia mirties pavojus.

ORAS

NUMATOMA: Gedra ir šilčiau. Saulė teka 5:35, leidžias 6:25. Dienos ilgis 12 val. 41 min.

LITHUANIAN DAILY UNITY VIENYBE

Oldest Lithuanian Newspaper 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

Table with subscription rates: PRENUMERATA. Brooklyn ir užsienio: Metams \$7.00, Pusei metų \$3.75, Trims mėnesiams \$2.00, Vienam mėn. \$0.90.

IZYMIJEJI LIETUVIAI SENOVEJE

Prof. Andrius Ugianskis lietuvių kalbos žodyno pradininkas

Plačioji Rusija buvo ne vien praėjusio amžiaus lietuvių tautybės kapas. Nublokštas kurį tolimą Rusiją, jis buvo pavergiamas naujos aplinkos, dažnai nutraukdavo artimesnius ryšius su gimtuoju kraštu ir tuo būdu žūdavo tautai. Dažniausiai taip atsitikdavo priešausrio gaidynėje, kai Lietuvoje tautos sąmonė nebuvo taip aiškiai nusivitusi, kai tautinis sąjūdis dar nebuvo taip stipriai pasireiškęs, kad būtų galėjęs gaivinti ir nutolusius tautiečius. Tačiau jau ir tada jų tarpe atsiradavo tokių, kurie ir po keliasdešimt toli Rusijoje išgyventų metų nepamiršdavo esą lietuvių, kuriems nostalgija skaitino gimtojo krašto meilę, ir kuriems, deja, susidėjusios gyvenimo aplinkybės neleido aktyviau prisidėti prie lietuvių literatūros gyvenimo ir iš viso prie tautinio darbo. Toks buvo ir Andrius Ugianskis, Kazanės universiteto profesorius. Jau ir anksčiau apie jį turėjome šiek tiek žinių, bet tik atrodus juo laišku Valančiui, buvo galima pilniau pažinti tą įdomų asmenį.

Ugianskis gimęs 1816 m. Kurtuvėnų ar Saukėnų parapijoje. Jis būvęs bajoras. Mokėsi Kražių gimnazijoje, kai ten mokytojavo Valančius. 1841 m. dėl mums nežinomų priežasčių atsidūrė tolimoje Rusijoje. 1845 m. baigė Kazanės universitetą ir buvo paskirtas Simbirsko, o vėliau Kazanės gimnazijos vyresniaujuo graikų kalbos mokytoju. 1850 m. gavo graikų literatūros magistro laipsnį. Nuo 1861 m., gavęs profesoriaus laipsnį, Kazanės universitete dėstė graikų literatūrą. Kolegų ir studentų būvęs mylimas dėl savo tiesumo ir būdo gerumo. Kazanėje gyvendamas, rašė lietuvių kalbos žodyną. Žodžius rinkti pradėjo, rodos, 1856 m. Tuo reikalu susirašinėjo su Valančium ir Ivinskiu. Rūpindamasis savo žodynu, Ugianskis važinėjo į Karaliaučių susipažinti su Kuršaičiu ir pasirašyti medžiagos savo darbui. 1869 m. išspausdino straipsnį "Apie lietuvių kalbos sąvybes", kuriame tarp kitko rašė: "Reikia stebėtis, kad mūsų kalba per kelis amžius ištvėrė beveik be jokių permainų. Tai liudija XVII ir XVIII amž. rašyti veikalai. Tuo tarpu visos kitos Europos kalbos per tą laiką labai pasikeitė. Aš manau, kad be kitų priežasčių galima laikyti mūsų kalbos tobulumą, gražumą ir turtingumą. Lietuvis jokioje svetimoje kalboje negalėjo rasti tokių gražių, vaizdžių frazių, kaip savo kalboje, ir dėl to mylėjo savo kalbą labiau už visas kitas. Stropiai tyrinėjant lietuvių kalbą ir lyginant ją su kitomis, nekarta reikia stebėtis, kaip galėjo kalba paprastų žmonių lūpose pasiekti tokio aukšto tobulumo, perviršydama nekarta pačią graikų kalbą. Jeigu kalba, filologų nuomone, yra tikras tautos dvasios išminties paveikslas, tai iš to kyla labai gieriama išvada apie lietuvių. Žiūrint į šiandieninę lietuvių kalbą lengviau galima suprasti nuostabią puikią Homero kalbą: iš to lengva spręsti, kad graikų kalba per daugelį amžių turėjo tobulėti liaudies lūpose, o taip pat, kad lietuvių tauta ir jos kalba turi būti labai senoviškos. Kad mums Dievas tik duotų greičiau lietuvišką Homerą."

"Lietuviškų vestuvių" vaidinimas gamtos prieglobsty.

SMERKTINAS ISMISLŲ SKLEIDIMAS

Kuomet Lietuvos priešai skleidžia visokius žalingus Lietuvos valstybei išmislus, tai stebėtis netenka. Tačiau kai patriotingi lietuviai laikraštinkai staciai iš pirmo išaužtus nedovanotinus išmislus apie Lietuvą skleidžia, tai prisena ne tik stebėtis, bet ir pasmerkti tokius žygius. Tai nedovanotinas prasižengimas prieš Lietuvą.

Mums labai nemalonu priminti, kad patriotingas savaitraščio Garso redaktorius savo vedamajame paskelbė staciai nedovanotiną išmislą nacių smurto Klaipėdoje reikalui. Jis pasinaudodamas pranešimais iš Washingtono apie Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės nusistatymą Klaipėdos pagrobimo klausimu, padarė sekancia išvada:

"Lietuvos vyriausybė per savo pasiuntinį Povilą Žadeikį painformavo U. S., kad Klaipėda perleista Vokietijai "konstitucinėm priemonėm" ir pareikalavo, kad U. S. vyriausybė pripažintų Klaipėdą Vokietijos dalimi".

Amerikonų laikraščių korespondentų pranešimuose nieko panašaus nebuvo. Iš kur tad Garso redaktorius gavo tokias žinias, kad Lietuvos vyriausybė nei reikalavo Klaipėdą pripažinti Vokietijos dalimi? Garso redaktorius tokias žinias tegalėjo gauti tik iš Vokietijos nacių šaltinių. Todėl nenuostabu, kad Lietuvos Ministras Washingtono, pulk. Povilas Žadeikis, pasiuntė ir kitiems laikraščiams nuorašus telegramos, kurią pasiuntė Garso redaktoriui tikslu atitaityti šį išmislą. Ministras Žadeikis sako:

"Matomai nepasiteiravus parašėte gryną netiesą, apie Lietuvos Atstovo žingsnius Vašingtone. Kovą 22 d. Lietuvos Atstovas ne formaliai, tikta žodžiu, painformavo State Departmentą, kad svetimos jėgos grasinimais Klaipėdos netekome, kad Lietuvos vyriausybė buvo priversta duoti sutikimą pranešdama Seimui ir Reicho atstovui Kaune. Amerikos vyriausybė dėl Klaipėdos įvykio nėra padariusi raštu oficialus savo pareiškimo, tikta maito praktikos sumetimais vienas oficialus žmogus, pasikalbėję su korespondentais, pažymėjo Klaipėdos statuso de facto pasikeitimą, pridurdamas, kad Klaipėdos perleidimas priguli prie priverstos pavartojimo akto, kurių atžvilgiu Amerikos vyriausybės nusistatymas yra visuotinė žinoma".

Gerai, kad Lietuvos Atstovas, p. Žadeikis, šį išmislą atitauso. Tas parodo mūsų laikraštinkams, kaip pavojinga vaduotis nepatikrintomis žiniomis, arba daryti savotiškas išvadas pasiremiant tik pripuolamais laikraščių korespondentų pranešimais. Šis apgailėtinas Garso redaktoriaus išsišokimas lai būna pamoka visiems mūsų laikraštinkams, kurie mėgsta sensacijas gaudyti ir skleisti.

NETIKETUM

Ilgoji japonų ranka pasiekė kunigaikščio Vytauto mylėtą Gardino miestą ir čia rado rusą Postmakovą, kuris sakosi žinąs kur ties Port Arturo pakasta 25 milijonų dolerių vertės turto. Šita turta, Prūsų-Japonų karo metu, į žemę užkasa generolas Steselis, prieš Port Arturo atidavimą japonams. Postmakovas sakosi esąs vienas nedaugelio rusų karininkų, kurie apie tą turta žino ir nujaucia kurioje vietoje jis užkastas. Japonų valdžia davė jam leidimą ieškoti ir net užmoka visas kelionės lėšas.

Rumunijos karalius ne tik mokėčius iš biznierių renka, bet ir pats biznį turi. Savo palociaus gretumoje Bukareste yra karaliaus krautuvely, kurioje parduodama ju dvarų ir sodų pagaminti sūriai, sviestas, vaisiai ir vynos. Pats karalius, sakoma, savo dvarus gerai prižiūri, todėl ir gaminiai geros rūšies. Pirkėjai gali didžiutiis valgą ta patį, ką karalius, nes tie gaminiai vartojami ir karaliaus virtuvėje.

Matematikon linėks Gillette skustuvelių dirbtuvės vedėjas Anglijoje štai ką sako vyrams, kurie kas rytą barzdele skuta: vidutiniui vyrui tenka skustuveliu apzūiti 48 kvadratinis colius odos, kurioje auga apie 25,000 plaukelis. Kiekvienas plaukelis į 24 valandas pasiilgina vienu šimtadaliu colio, reikią, per dieną užauga 250 colių plaukų. Anglijoje, sakoma, kas rytą skuta 15 milijonų vyrų. Tokiu būdu, jų barzdinė oda apimtų 125 akurus žemės ir kasdieną joje užauga 50,000 mylių plaukų.

Vyt. Širvydas

Oru lekiąs traukinys

Vokiečių inžinierius Kemperis, jo paties pranešimu mokslo spauda, baigia dirbti traukinį, kuris skrie oru. Plūdurius jame, šifokio traukinio privalumai laisai dideli, toks traukinys laikomas ore galingu elektros magnetų, vadinodamas nelies bėgių, nes skris oru keletą centimetrų virš jų.

Šitai bus pašalintas traukinyms, kurių sukeldavo bėgiais einas traukinys.

Tai jau sena technikos svajonė — sukurti magnetu ore varomą traukinį, kuriam bėgiai tėra reikalingi tik srovei jais eiti. Įgyvendinti šią idėją iki šiol kludė tai, jog magnetu traukos jėga labai priklauso nuo atstumo. Vos tik vagonas išleidavo iš pusiausvyros padėties, jis tuojau krisdavo žemėn, jei jo nepritraukdavo į viršų didesnė, už žemės trauką, jėga. Dabar šis sunkumas esą jau nugulėtas.

Kemperis jau išbandė 156 kg. sveriantį vagoną — modelį pasiekdamas net 200 klm. per valandą greitį. Jo apskaičiavimu, žymiai brangesnis magnetinio traukinio kelio — bėgių įrengimas ilgainiui apsimoka ir yra pigesnis, negu paprastas geležinkelis.

Galimas daiktas, kad netolimo ateities ir mūsų traukiniai atrodys kitaip, negu šiandien.

VIESULAS VILNIJOJE

VILNIUS. — Pranešama, kad ten siautė milžiniškas viesulas, padaręs didelį nuostolį. Vietomis esą išvartyti trobesiai, išrauti medžiai, sunaikintos telefono linijos.

LIETUVOJE STATYS RADIOJO APARATŲ FABRIKA

Radiojo reikalai Lietuvoje nėra tinkamai sutvarkyti. Tuo tarpu gyventojose radijas randa vis didesnio susidomėjimo. Provincija, ypač kaimas, skubiausiai įvairias naujienas gali gauti tikta per radiją, nes ten laikraščiai skaitytojus negreit pasiekia. Be to, žmonės labai įdomaujasi muzika, paskaitytomis ir kita.

Radiojo abonentų skaičius pastaraisiais laikais sparčiai auga. Kas mėnuo įsiregistruoja po keleta tūkstančių naujų abonentų. Dabar bendras abonentų skaičius jau siekia 65,000. Radiojo aparatų pardavinėja įvairios užsienio firmų atstovybės. Už aparatų Lietuvą užsieniams kasmet išmoka po kelis milijonus litų. Taigi yra gyvas reikalas įsteigti Lietuvos radiojo aparatų fabriką. Toks fabrikas turėtų gaminti pirmiausia sodžiu pritaikintus radiojo imtuvus ir juos nebrangiai ir išmokėtinais ūkininkams

parduoti. Jau paruoštas projektas tokiam fabrikui statyti. Fabrikui statyti bus įsteigta akcinė bendrovė, kurios akcijų dalį paims ir vyriausybė. Vyriausybė rūpinasi, kad bendrovė ne tiek žiūrėtų biznio, kiek patarnauti žmonėms palengvintomis sąlygomis įsigyti radijo imtuvus.

Ties Babsiais, prie Nevėžio, jau statoma nauja galinga radijo stotis, kuri šių metų rudenį pradės veikti. Pastaciūs naują radijo stotį ir įsteigus radijo imtuvų fabriką, radijo plitimui Lietuvoje bus sudarytos visai palankios sąlygos.

Laukiama šią vasarą Lietuvos atvykstam vasaroti Vilniaus universiteto lietuvių studentų.

Siauliuose — Gubernijos pradėjo veikti naujas linų apdirbimo fabrikas. Fabrike dirba apie 100 darbininkų.

Vagabondas (KELIONĖ Į PIETVAKARINES VALSTYBES)

Rašo J. J. BACHUNAS

(Tęsa) Natchez miesto praeitis

Istoriskas Natchez miestas

Natchez miestas yra žinomas kaip "svetingumo miestas pietuose", todėl jame užtrukti mums teko porą dienų, kol apžiūrėjome juo istoriskas vietas, senovės "palocius" ir rezorto ateities galimumus. Čia man dabar būt tenka jau ne pirmą kartą, nes lankiausi dar 1929 m., kada buvau kviestas Natchez Chamber of Commerce, rekomendavus p. Lanigan, kad aš jiems rekomenduotiu kokius nors patraukiančius būdus. Iš mano vizitos ten išsivystė tai, kad dabar kiekvienų metų kovo mėnesį įvyksta Pilgrimų apvaikšiojimai, kuriems prisizūret atvyksta žmonės iš visų valstybių. Užpernai ir šiemet buvo atvykusi ir p. Rooseveltienė (U.S.A. prezidento žmona). Dabar vietiniai pramonininkai ir Illinois Central geležinkelis iš to turi materialią naudą, bet tai tik per kovo mėnesį.

1812—1815 m. siaučiant civiliam karui Natchez miestui užėjo nauja gadyne, kada įsikūrė žymus uostas ir atsirado pasaulyje didžiausia bovelnos rinka. Plantatoriai įsisteigė savo plantacijas Louisianos lygumose, Natcheze statėsi savi "palocius" ir miestas ėmė garsėti kaip "palocių" miestas, kurio cikurka tuojau pradėjo lankyti garlaiviai. Ir "pakalnės miestas" pagarsėjo daugybe įvairių pasakų, lyg Babilonas, ir laivų darbininkų negrų bariškėmis dainuokomis. Ir dabar Natchezo "pakalnė" savo istorijoj turtinga dainomis, kurios tveria reikšmingą atspindį miesto pakrantės vandenynui, kur iš seniau buvusių paralelių keturių gatvių, dabar yra likus tik viena, nes kitas sunaikino besiplečianti upės vaga. Iš anų senųjų pastatų užsilikę tik kelias, kurie, rodosi, apgailauja prabėgusių dienų triukšmus.

Pats miestas yra pietrytiniam kampe Mississippi valstybės, prie US plento No. 61, ir prie Illinois Central geležinkelio, kuris keleivius transportuoja traukiniais ir autobusais.

Klimatas čia švelnus. Gyventojų miestas turi apie 14,000. Čia yra bovelnos turgų centras ir pasaulyje didžiausias fabrikas, kuriame dirbama visokios skrynios. Miestas virš dviejų šimtmečių senas, o jo istorija tai lyg reikšmingas audinys, atautas žavėtinumu, romantiškai ir tragedija. Stovi jis ant suansų skardo, žiūrinčio į majestotišką upę Mississippi ir, rodosi, liūdi prisimindamas amžinai dingusį vardą Natchez indijonų padermės.

Pirmieji baltpalviai žmonės, kurie čia įžengė, sakoma buvę De Soto ekspedicijos likučiai. Bet kiek žinoma, pirmiausia čia atvyko La Salle ir Cavalier de Tonti, kurie pas Natchez indijonus apsisėjo 1682 m. Natchez sodybės pradžia oficiališkai datuojama 1716 m. liepos 26 diena, kada garsusis Bienville čia įkūrė fortą ir jį praminė vardu Rosalie, skirdamas jį garbei grafės Ponchartrain, ir užvaldė žemę vardu Prancūzijos karaliaus Ludviko XIV. Nuo tada Natchez buvo valdžioje šėsių tautų, kurių vėlavos ir dabar plevsuoja ant jau nusenusio forto Rosalie: prancūziška, angliška, ispaniška, trylikos valstybių (originališka), Mississippi valstybės, konferencijos ir federacijos (U.S.A.). Visos tos vėlavos teikia miestui gražų reginį, kuris pirmiausiai krinta į akį kiekvienam pirmu karstu atvykstamiam keleiviu. O praeityje čia gyvenę tautos paūko daug savo įtekmės žmonių mintyse, manerose ir architektūroj, kas dar ir dabar teikia daug svetimos atmosferos.

Prancūzų ir ispanų viešpatavimo laikais visos apygardos prisipildė jų žmonėmis, daugiausia pusbalčiais renegatais, bėgliais ir paliuosutais vergais. Tada Natchez atsidūrė saualių gadyneje, o Mississippi upė pradėjus plaukoti laivams Natchez virto laivininkams patogiausiu rezortu, kuriame radė sau prieglaudą laivų dezertyrai pasileido į girtuokliavimą, gemblystę ir šiaip ir šiaip visokius išvirkiumus. Tokioje tai gadyneje "pietu inteligentai" rinkosi estetikos objektus ir kurie visa tai ištvėrė, šiandien, lygydami

Amerikos vaikai Velykoms apdovanos Lietuvos vaikus KAUNAS. — Per Kauno Raudonąjį Kryžių amerikiečių lietuvių vaikai į Lietuvą siunčia daug dovanų. Dovanas vaikams išdalins labdaringos draugijos Velykų šventių proga.

PARAŠYKITE MUMS SAVO NUOMONES ŠIAIS REIKALAIS:

Vienas mūsų skaitytojas siūlo Amerikoje pardavinėti paskolos lakštus. Už tą kapitalą būtų padidinamas ir tobulinamas šventosios uostas.

AR JOS PRITARIATE TOKIAI PASKOLAI IR AR PIRK-TUMETE PASKOLOS LAKŠTUS?

Naciams okupavus Klaipėdą 12,000 lietuvių turėjo bėgti į Didžiąją Lietuvą ieškoti saugumo ir prieglaudos. Jie dabar be darbo ir namų.

AR JOS SUTINKATE AUKOTI PINIGŲ PAGELBETI TUOS PABĖGELIUS SUSELPTI?

Lietuvoje daromos pastangos sujungti visą lietuvių tautą vieningam valstybės ir tautos darbui.

AR JOS MANOTE, KAD MUMS, AMERIKOS LIETUVIAMS, TAIP PAT REIKETŲ JUNGTTIS?

Kai kurie visuomenės veikėjai mano, kad Lietuvai geriau būtų užmegsti artymesnius kaimyninius santykius su Vokietija, kiti su Lenkija, o treči, kad Lietuva turėtų laikytis neutraliai.

AR JOS MANOTE, KAD LIETUVAI REIKETŲ DĖTIS SU KURIA NORS DIDĖLE VALSTYBE?

Prasome į šiuos klausimus atsakyti trumpai ir aiškiai tokiu tvarka, kad kiekvieno šiais klausimais pareikštą nuomonę galėtumėm paskelbti VIENYBĖJE. Savo atsakymus adresuokite:

VIENYBĖS REDAKCIJA, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

APGAILĖTINI REISKINIAI SLA 7-to APSKR. VEIKLOJE

WILKES-BARRE, Pa. — Šioje kolonijoje yra keturios SLA kuopos. Jos savo laiku turėjo per 600 narių. Jų veikimą sukretė komunistai po Chicagos šeimo skilimo. Virš šimto narių iš organizacijos išstojo. Apie porą metų buvo ramu kuopų veikime. Užėjus bedarbei daugelis netekę darbo vėl buvo priversti apeisti. Kiti gi ėmė paskolas, ypač 35 ir 115-tos kuopose. Minimos kuopos turėjo savo finansų raštininkus pašalinti, nes buvo surasta, kad pusė narių buvo suspenduota už mokesčius. Buvo gudrūs negudruoliai, manė kad išeis iš organizacijos pareigų dalykas ir baigsis, bet apdraudus kompanijos juos privertė atsieti su kuopomis, o jei ne tai užgroty. Bet tos bėdos ir rūpesčiai dar nėra visai baigti.

Dabar jau "skymas" pasikeitė. Iš "viršaus" įsakytas nariams ir tie varo savo darbą gana gudriai. Viena moteris jau yra grįžusi į vieną kuopą nuo komunistų skilimo laikų, o vyras į kitą kuopą. Mat taip geriau yra vesti agitaciją už bendrą frontą.

To dar negana. Vienoje kuopoje yra nerinktas organizatorius, kuris prirašė 17 komunistų. Yra dar tokių špūsų, kad atmetama aplikacijos randant, kad tai motina yra per sena, kitas asmuo sergantis ir t.t. Kai kurių narių buvo patėmyta, kad komunistai jau visai neskaito su SLA tvarka, nes pats pirminkas lošia durnelio rolę. Buvo išrinktas geras organizatorius jaunulis, kuris vartoją gerai lietuvių ir anglų kalbas, bet esant kuopoje betvarkei jis pasitraukė.

Buvo įsakymas, kad viena vietinė kuopa iš apskrities išstotų, bet matyti, kad planai buvo

dar negudriai sutaisyti ir "skymas" nenusisekė. Dabartiniu metu SLA 7-tas apskritis yra aukštybių nemalonėj ir kasama jām duobė. Išdininkas jau yra suspenduotas 18-ka mėnesių...

Organas Tėvynė su savo garsiu "Jurgiu Lordu" išvadino 7-tą apskr. atstovus anarchista. Apskritys griežtai reikalauja tai atšaukti. Yra pranešta dėl SLA centro kėlimo į Pennsylvaniją Apdraudus Departamentą, kad Pild. Taryba 4 punktais perzengė konstituciją ir balsavimai buvo vedami ne pagal taisykles. Kada tas protokolas tilps organe, tai kolonijoms gal nebus ir galo. A. Galinsko suspendavimą reikalauja atšaukti, nes baismės laikas jau praėjo ir visas tyrinėjimas užsibaigė.

Pažangos vėjus nenusisekė, nes didžiulis apskritis yra tik įrašęs senus ir jau buvusius narius. Komunistus vėl kemsą atgal į kuopas.

Kaip ilgai ir kaip toli eis šis darbas? Jau paskutiniame apskrities suvažiavime pasireiškė vėl neramumas, galiojusi apskrityje vienybė jau pradeda griūti. Mat, viskas yra daroma iš "viršaus", tik nesutariniai. Gal gerai nesusivokia, nes nemoksliams suirutės vesti nesiseka. Seni veikėjai ir nariai vienas kito klausia, kuris iš eilės busias suspenduotas. Čia reikia tēmyti narių duokles, kad jos laiku patektų į Centrą ir kad kuopų knygos būtų įrašytos, taipgi į nario knygtę su finansų sekretoriaus parašu kiekvieną mėnesį. Bet dabartinis vedimas užkulisinės politikos negali tęstis toliau. Vedamas burbulas turės anksčiau ar vėliau sprogti.

Tėmytojas

LIETUVIŲ PROTESTO MITINGAS

PITTSBURGH, Pa. — Vietos lietuvių masinis mitingas prieš neteisėtą Hitlerio užgrobimą Klaipėdos krašto buvo suauktas kovo 26 d. sekmdienio vakare. Lietuvių Piliečių svetainėje. Pirm šaukiant masinį mitingą, vietos lietuvių tarpe žymus veikėjas ir Lietuvių Vaizbos Buto pirm. P. Pivariūnas atsišaukė į visus lietuvius veikėjus nežiūrint nei politinių kryptei nei religinių įsitikinimų, su atsilksimū kas daryti esant pavojuje ir Lietuvos nepriklausomybei.

Išrinktoji komisija iš P. Pivariūno, kun. Misiaus, kun. Jurgučio, kun. Kazėno, adv. Shules, P. Dargio ir K. Pikelio visą reikalą vesti. Kunigai bažnyčiose pamaldų metu paskelbė šaukiamą masinį susirinkimą, P. Dargis paskelbė žinią per radijo.

Sekmdienio vakarą žmonių prisirinko pilna L. P. svetainė. Susirinkimo metu kalbėjo P. Pivariūnas, P. Dargis, adv. Shules, kun. Misius, kun. Jurgutis. Protesto rezoliuciją anglų kalboje perskaitė adv. Shules, lietuvių kalboje skaitė kun. Jurgutis. Paskutinis kalbėjo kap. Petruškevičius, kuris yra neseniai atvykęs iš Lietuvos ir čia svečiuojasi.

Masinį mitingą reikia laikyti gana vykusiu ir skaitlingu. Tas parodo, kad ištikus mūsų tėvynės rimtesnės valandos pavojui, visi moka vieningai susiklausti. Tas turėtų būti pamus visus lietuvius, vienos tautos vaikus. Ištikus pavojui Lietuvos nepriklausomybei visi turėtume kaip vienas būti jau pasirengę. Vienybės broliai!

Mūsų kolonijoje svečiuojasi kap. A. Petruškevičius tūlą laiką atvykęs iš Lietuvos. Atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes pastudijuoti ugniagesybos. Toje šakoje jis gilinsis New Yorke. A. Petruškevičius yra Pittsburghe gimęs. 14-kos me-

tų amžiaus buvo tėvų parvežtas į Lietuvą. Lietuvoje lankė mokyklą ir savanoriu įstojo į Lietuvos kariuomenę. Dabar kariuomenėje tebetarnauja ir yra instruktoriumi ugniagesybos. Tos rūšies šaka jis mokėsi Lietuvoje. Tad atvyko žinių pagilinti į Ameriką.

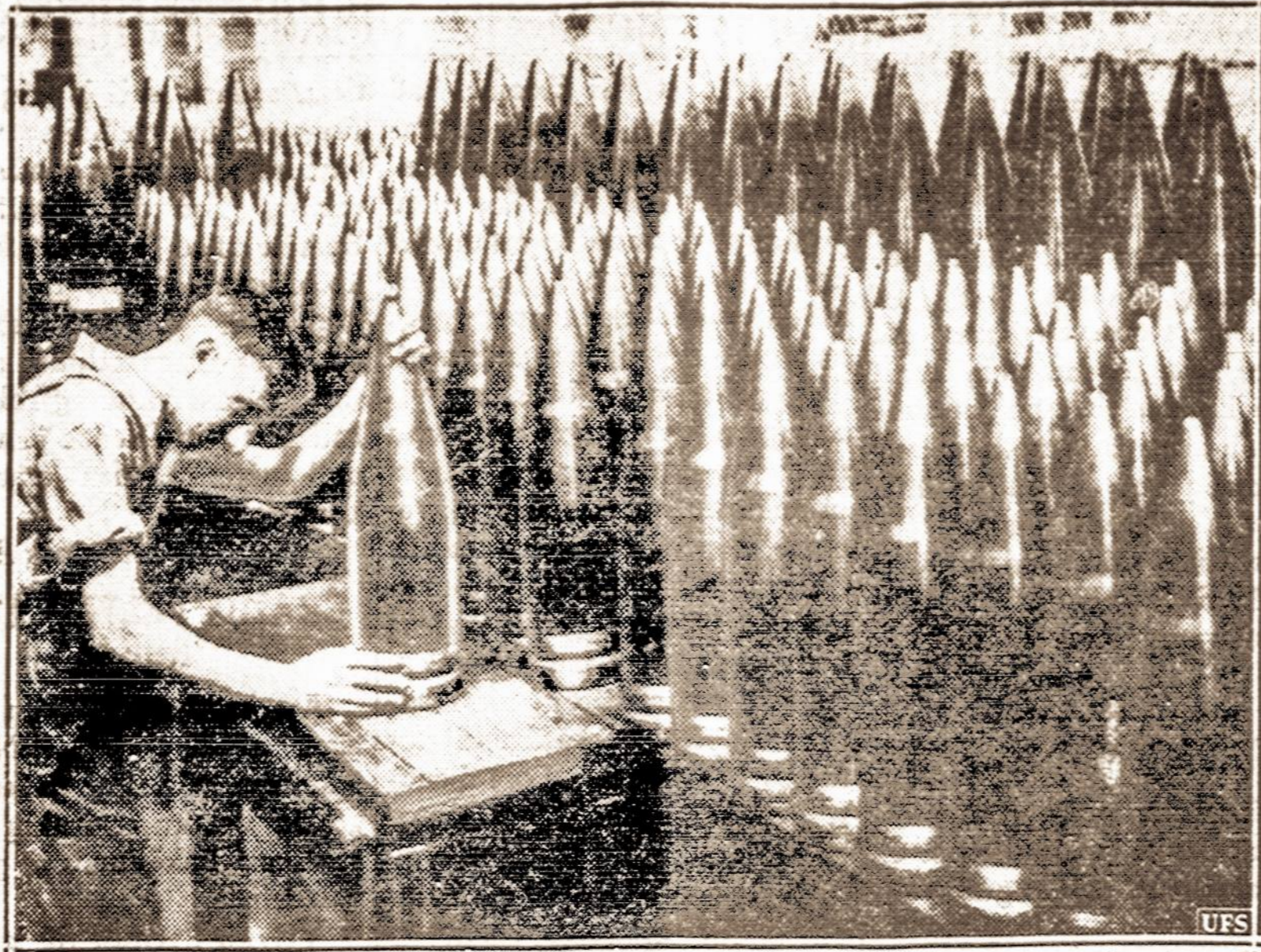
Kovo 28 d. vakare Wiljem Penn. viešbutyje įvyko A. Petruškevičiaus priėmimo vakarienė, kurioje dalyvavo per 60 asmenų. Vakara atidarė sandariečių darbuotojas P. Pivariūnas ir toasmesteriu pakvietė adv. Ed. Shules'ą. Paeilii kalbėjo keliolika asmenų, kurie savo sveikinimų kalboje palinkėjo sveičiui ir pasisekimo jo studijose. Sveičias irgi pasakė gražią kalbą. Jam buvo įteikta gražus rankinis laikrodukas. A. Petruškevičius buvo apsiirngęs ugniagesių uniforma. Dėkojo už gražų priėmimą.

J. Virbickas

Bendro fronto masinis mitingas

DETROIT, Mich. — Kovo 26 d. vietos bendrafrontininkai surengė protesto mitingą prieš nacius dėl užgrobimo Klaipėdos. Susirinkimas buvo išgarsintas per Lietuvių Radijo Valandą ir per spaudą. Kad ir gerokai buvo garsinama, bet žmonių į susirinkimą teatsilankė apie šimtas, nors Detroitė gyvena apie dešimt tūkstančių lietuvių. Matyti, kad žmonės mažai reiskia simpatijos ir pritarimo Bendram Frontui ir jo žygiams.

Susirinkimą atidarė Jačionis paaiškindamas šaukto susirinkimo tikslą ir pakvietė Aido chorą dainuoti. Ištikrųjų yra keista, kad pirmoje vietoje sudainavo Amerikos himną, o antroje Lietuvos himną. Anksčiau būdavo, kad pramūstagalviai ir karštieji bendrafrontininkai, dainuojant Lietuvos himną sė-

Krašto apsaugai. — Maribyronge, Victoria provincijoje, Australijoje padaroma tūks tanciai 6 ir 8 colių šoviniai Australijos karo laivynui. Australija dabar pati pasigamina kiek jai reikia ginklų ir amunicijos

Dar tebesu Amerikoje

VIENYBES 74 Nr. paskelbta, kad aš kovo 30 d. išplaukiau Lietuvon. Reporterį bus suklaidines tas faktas, kad aš tikrai buvau garlaivys, bet tik tikslu atsiimti bagažą, kurį buvau iš anksto pasiuntęs. Nega-diki išplaukiant garlaivijai "Drottingholm" balandžio 15 d. Jei tuomet neišplauksiu, atsidursiu Ellis Islande ir po kelto mėnesių liksiu deportuotas.

Šia proga VIENYBES skaitytojams noriu pasisakyti, kad buvau atvykęs Amerikon tikslu, kad paskelbti anglų kalba savo mokinimą realizuoti universali raidyną ir kad jūdinti lietuviukų (aiščių, baltų) vienybės klausimą. Pirmojo uždavinio visai neatsiekiau, nes knygu leidėjai nesimėgė spausdinti mano veikalų todėl, kad nesu žinomas Amerikos žmonėms: leidinių pardavinėjimas užstetų 2-3 metus, vietoj jųjų pagedaujama 6-8 mėnesių. Man pačiam leisti buvo reikalinga bent 150 dolerių, kurių niekuomet neturėjau. Raidynų (abėcėle) įdomavosi 9 profesoriai, bet realizuoti negalėjome nesuradus "Tarptautinės Fonetikos Draugijos" (Paryžiuje nerasta). Lietuviukų vienybės klausimą gerokai išjudinau išleides knygele "Kokie Lietuvių bei Lietuviukų Uždaviniai?" 2,000 egzempliorių laidos nebėra: išparduota, išdalinta po visas lietuvių kolonijas, o 900 egzempliorių sušlapo rūsy. Reikėtų kiek perdirbus spausdinti tą knygele 10,000 egzempliorių kiekyje anglų kalba. Gudų lietuviškos kilmės klausimas kilo ir Europoje.

Išbuvęs J.A.V. 2 metu ir 2 mėnesiu (anksčiau buvau buvęs pusantrų metų) ir apkeliavęs nuo Atlanto iki Pacifiko ir

dėdavo, bet dabar jau "atsileido" iš savo kvailysčių ir prideramai gerbia. Pirmasis kalbėjo dr. Jonikaitis, kuris trumpai paaiškino šių dienų įvykius ir kvietė vilisus į vieningą darbą gelbėti Lietuvos nepriklausomybę. Antras kalbėjo dr. Sims, kuris irgi ragino į darbą su pasišventimū Lietuvos naudai ir išlaikymū nepriklausomo gyvenimo.

Trečioji kalbėtoja Kemešienė jau nukrypo nuo temos. Niekino dabartinę vyriausybę. Paskutinytis kalbėtojas Palevičius, jau iš seniai žinomas Lietuvos valstybės niekintojas ir šmeižikas. Siuo kartu irgi be to neapsiėjo. Nors susirinkimas buvo skelbiamas protesto nrausodami už p. Buck daug ko galėsime laimėti. Miesto rinkimai įvyks balandžio 12 dieną.

Demokratas.

Vokiečių Karių Daina

Vokiečiams okupavus Klaipėdą naciai triumfavo. Atvykę kariai jausmingai sutiko Hitlerį. Atrodo, kad vokiečiams kaizeris pagimdė galingą dievaitį. Kada vokiečių kariai žygiavo Klaipėdos gatvėmis, jie balsiai dainavo: "Siandien mūs Vokietija, o rytoj bus visas pasaulis".

Kaizeriui valdant jie irgi taip pat dainavo. Tačiau jiems nepasisekė viso pasaulio užvaldyti.

SUIMTI BOSTONE

Tūli du New Yorko gyven-tojai Joseph Campbell ir Edward Brownes suimti Bostone platinant "sweepstakes" tikie-tus, kurie turėjo \$1,000,000 dolerių sumoje tikietų.

ATSISĀUKIMAS Į BALTIMORES LIETUVIUS DEMOKRATUS

BALTIMORE, Md.—Artinantis Baltimore miesto majoro rinkimams, lietuviai demokratai gyvenanti šioje kolonijoje turėtų susidomėti taipgi šiais miesto rinkimais.

Lietuviai demokratai gyven-dami šiame mieste per virš 50 metų nieko gero iki šiol nepasiekė politikoje. Mūsų kolonijoje, taip kaip ir kitose kolonijose jeigu vieni pradeda ką gero del lietuvių padaryti, kita grupė at-siranda ir pradeda tą visą nu-veiktą darbą daryti.

Lietuvių demokratų klubas po vadovyste S. Janušo praie-tuaitis Gubernatoriaus Herbert R. O'Connor'o rinkimais padarė gerą pažangą politikoje, nes tas klubas pasižymėjo savo darb-tumu ir yra pripažintas demo-kratų partijos aktyviausiu klubu. Per tą visą pasidarbavimą, keletas lietuvių gaus vald-žios darbų.

Dabar artinantis miesto rin-kimams, taipgi tas pats virš mi-nėtas klubas darbuojasi už Charles H. Buck į majorus. Lie-tuviams prisidėjus prie šių mies-to rinkimų už p. Buck, bus geresnė proga gauti miesto darbų.

Kiekvieno demokrato yra priedermė netik pačiam balsuoti už p. Buck, bet ir kitus turėtų kalbinti. Mes lietuviai demo-kratai išrinkę p. Buck į miesto majorus turėsime geresnę pro-gą gauti savo žmonėms keletą miesto darbų.

Visi susipratę lietuviai jauni ir seni demokratai esate kviečiami prisirašyti prie Lietuvių demo-kratų klubo, 816 W. Lombard St. Šis klubas deda visas pastangas, kad parodžius kitų tau-tų demokratams, kad lietuviai taipgi darbuojasi, kad išrinkus tinkamą miesto gaspadorių. Po-nas Buck, jeigu bus išrinktas miesto majoru, prizada paleng-vinti namų savininkams mokesčius.

Mes lietuviai demokratai bal-suodami už p. Buck daug ko galėsime laimėti. Miesto rinkimai įvyks balandžio 12 dieną.

Demokratas.

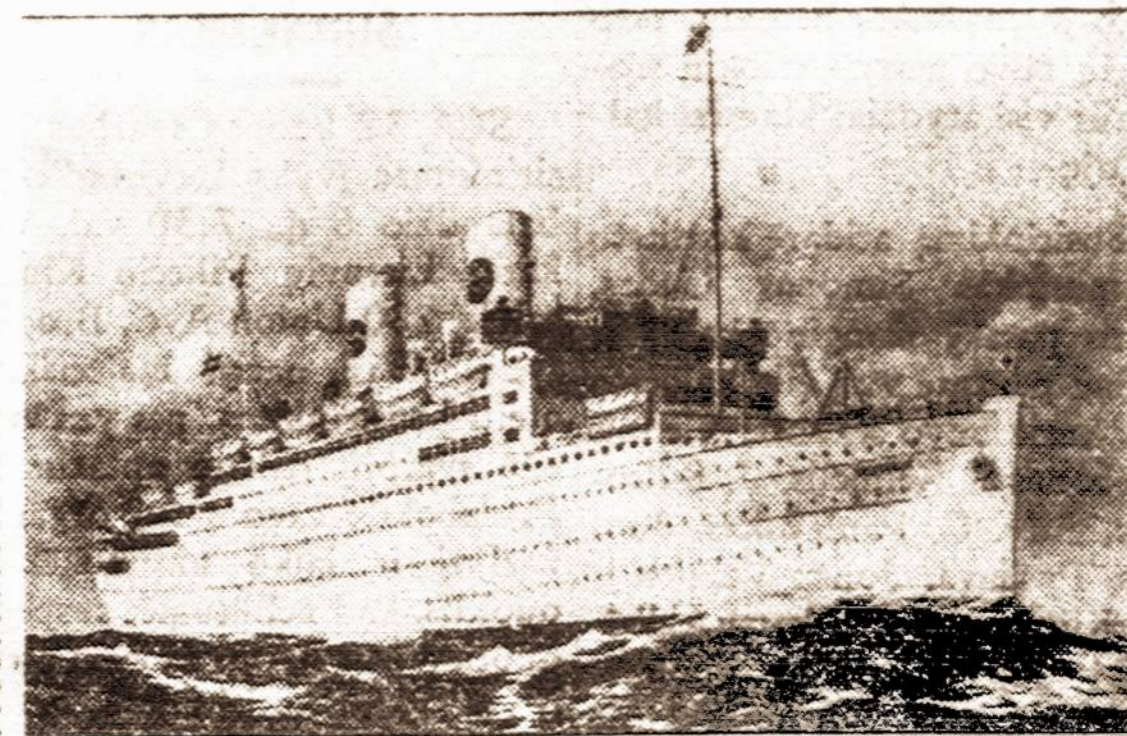
Centre numatoma įsteigti higie-nos institutą su higienos muziejumi galėtų būti pagrindų visos viešiosios sveikatos ir profilaktinės medicinos tyrimo ir pritaikymo reikalams.

Kiekvienas VIENYBES skai-tytojas turi prisiminti savo pareigą ir savo prenumeratos mokesčiu paremti dien-raščio leidimą

ASMENISKAI LYDIMA DIDŽIOJI "VIENYBES"

EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Užgirta Lietuvių Laivakortė Agentų Sąjungos Amerikoje, Inc. Išplauks moderniskam baltam Svedų Amerikos Linijos motorlavij

"GRIPSHOLM"

IS NEW YORKO 1939 M. GEGUŽES-MAY 31 D.

TIESIOG Į KLAIPĖDĄ

PER GOTHENBURGĄ, SVEDIJĄ—NEPERSEDANT Sutaupysit pinigą pirkdami laivakortę tén ir atgal! Tuo pačiu laivu 2-ji ekskursija išplauks liepos 1 d. "su persėdimu" Informacijų ir laivakortėių kreipkitės į VIENYBĖ TRAVEL BUREAU, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

SWEDISH AMERICAN LINE

PAGALVOK APIE RYTDIENĄ!

NĪRA žmogaus, kuris nesirgtų ir nemirtų. Susirgus — kiekvienam reikalinga pašalpa. Numirus — reikalinga pagelba likusiesiems šeimos nariams. Bet ne visi žmonės tuo apsirūpina, kol sveiki ir kol nelaimė jų neįstinka. BŪK-rūpestingū!

PAGALVOK apie savo ir savo šeimos likimą — rytdieną! APSIDRAUSK save ir savo šeimą didžiausioje lietuvių apdraudos ir pašelpos organizacijoje.

APSIDRAUSTI galima nuo \$100 iki \$5,000. LIGOJE pašalpą galima gauti nuo \$6 iki \$12 savaitėje. NARIAI priimami nuo 2 iki 60 metų amžiaus. SUSIVIENIJIME yra apie 15,000 narių. BŪK tos didelės lietuvių šeimos nariu! ĮSIGYK SLA Jubiliejinį Albumą. Tai graži, didelė, istoriška knyga, kurioje telpa virš 1,000 paveikslų — jūsų SUSIVIENIJIMO turtas — virš \$2,000,000. giminių ir pažįstamų.

BŪK to turto dalininku! SUSIVIENIJIMO kuopos randasi visuose didesniuose lietuvių centruose Amerikoje. ALBUMO kaina \$5. SLA nariams — \$2.50. PRISIRASYK prie artimiausios tamstai kuopos!

INFORMACIJAS galite gauti: LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA 307 West 30th Street, New York, N. Y.

APLANKYDAMAS SAVO TĖVYNĖ—

PAŽINSI LIETUVĄ...

ŠIAIS METAIS

PENKIOS EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Pasirink Patogiausią Laiką

- 1 EKSKURSIJA Gegužės-May 13, laivu EUROPA, North German Lloyd iš New Yorko per Bremeną į Klaipėdą ar Kauną.
- 2 EKSKURSIJA Gegužės-May 31, laivu GRIPSHOLM, Swedish American Line, iš New Yorko be persėdimu tiesiog į Klaipėdą ar Kauną.
- 3 EKSKURSIJA Birželio-June 14, laivu AQUITANIA, Cunard Line, iš New Yorko per Cherbourgą į Klaipėdą ar Kauną.
- 4 EKSKURSIJA Liepos-July 1, laivu GRIPSHOLM, Swedish American Line, iš New Yorko per Gothenburghą į Klaipėdą ar Kauną.
- 5 EKSKURSIJA Liepos-July 13, laivu STATENDAM, Holland American Line, iš New Yorko per Rotterdamą į Klaipėdą ar Kauną.

Jeigu šią vasarą manai važiuoti į Lietuvą, dabar jau laikas pradėti rūpintis reikalingais dokumentais ir užsisakyti laive vietas. Anksčiau pradėję gausite geresnes vietas ir kelionė bus malonesnė.

Platesnių Informacijų Klauskite

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU

193 GRAND STREET

BROOKLYN, N. Y.

Tel.: EVergreen 7-7840

VIENYBĖ

NEWARKO LIETUVIŲ PASEKMINGAS MASINIS SUSIRINKIMAS

Pereitą sekmadienį, balandžio 2-ą d., 3 val. p. p. Newark'o veikiančias komitetas susaūkė masinį susirinkimą, kuris atsi- buvo Šv. Jurgio salėje, Newark, N. J. Susirinkimo tikslas buvo, išklausti vėliausių žinių apie Hitlerio pagrobimą Klaipėdos ir išnešti griežtą protestą. Pub- likos susirinko pilna salė New- arko ir apylinkės lietuvių, tarp kurių buvo matyti visokių sro- vių ir visi atydziai klausėsi kal- bėtojų.

Susirinkimą atidarė komiteto pirmininkas Simonas Gudas, kuris pasakė įžanginę kalbą ir toliau perstatė visa eilę kalbėto- jų, kurie buvo sekanti: vietinis Klebonas I. Kelmelis, J. Stilsonas, Adv. C. Paulauskas, Juo- zas Tyšliava, Jonas Valaitis ir D. Klinga. Keletą kartų kalbė- tojai taip sujaudino publiką, kad buvo matyti žmonių, kurie ašaras braukė nuo veido...

Buvo aukų rinkimas del Ginklų Fondo ir sekantieji au- kavo po \$1.00: Kun. I. Kelmelis, I. Trečiokienė, B. Staniulis, J. Antanavičius, S. Gudas, J. Carolis, J. Katilius, J. Jocius, A. Lūkžemis, M. Mogenienė, C. Paulauskas, A. Žiugžda, A. Ričkienė, S. Zizas, W. Dilis.

Viso \$15.00
Smulkių \$12.57

Sykiu \$27.57
Pinigai greitai laiku bus per- siųsti į Lietuvą.

Protesto rezoliucija buvo skaityta ir vienbalsiai priimta, kopijos bus pasiūsta Preziden-

VELYKŲ ŠVENTĖMS

Degtinę arba Vyną Geriausia Pirkti Lietuviškame Monopoly

Tūkstančiai rūšių degtinių, vynų ir šiaip visokių Velykoms gėrimų

Nesiduokite suvedžioti, kai- nos pas mus žemiausias.

Republic Liquor Store
415-17 Keap St. arti Grand
Skersai gatvę nuo RKO Republic teatro

Tel. EV. 7-2089 Lic. L-72
Savas pas savą—lietuvis pas lietuvi

tui, Tautų Sąjungai ir kitiems asmenims į vietas.

Newarko veikiančias komi- tetas visuomet surengia pami- nėjimą 16-to vasario ir kitus svarbius susirinkimus lieči- ančius Lietuvos reikalus.

I. Tre-nė.

SLA 38 KUOPOS SU- SIRINKIMAS

SLA 38 kuopos svarbus, su- sirinkimas įvyks ketvirtadienį, balandžio 6 d., 7:30 val. va- kare, Lietuvių Piliiečių Klubo salėje, 280 Union Ave., Brook- lyne. Visi nariai malonėkite ateiti į susirinkimą, nes yra visa eilė svarbių reikalų aptarimui. Pridabokite savo stovį organi- zacijoj ir laiku užsimokėkite duokles, kad neliktumėt suspen- duoti. Visus narius kviečiu atei- ti į šį svarbų susirinkimą.

J. Glaveckas, pirm.

AUKSAS I AMERIKOS SEIFUS

Pereitą savaitę į New Yorką atvežta laivais dar iš Europos didžiulis kiekis aukso, sumoje \$60,000,000 dolerių. Visas aukšas bus saugojamas Ameri- koje.

REMKIME SAVUOSIUS BIZNIERIUS

Kiekvienas sąmoningas lietu- vis skaito savo privalinga pa- reiga visuomet su visais reika- lais eiti pas lietuvius profesio- nalus ir biznieriūs. Bet yra ne- maža lietuvių, kurie savuosius "užmiršta" ir eina pas svetim- tačius, manydami gauti geresnį ir pigesnį patarnavimą, arba tikisi pigiau nusipirkti reikalin- gas prekes. Tokis lietuvių pa- sitikėjimais svetimais profesio- nalais ir biznieriūs yra klaidin- gas, nes lietuvis lietuvių visuo- met teisingiausiai ir sąžiningiau- siai patarnauja.

Taigi šiuo prašome visus VIENYBĖS skaitytojus, rėmė- jus ir draugus bent Velykų šventėms reikalingas prekes pirkti pas lietuvius biznieriūs ir visais reikalais kreiptis pas lietuvius profesionalus. Ypa- tingai prašome remti tuos profesio- nalus ir biznieriūs, kurie garsinasi VIENYBĖJE. Vadi- nasi, jie paremia mūsų kultūri- nius darbus, todėl mūsų pareiga paremti tokius biznieriūs ir profesio- nalus. Pasitikime, kad visi

PALEIDŽIAMĖ VELYKŲ ATOSTOGŲ

Mokyklų Departamentas pra- neša, kad mokyklų mokiniai paleidžiami Velykų švenčių atostogų balandžio 6 d. Mok- las vėl prasidės balandžio 17 d.

Laukiama naujų lakūnų

Darius - Girėno Aeroklubo tikslas—auklėti lietuvius nau- jus lakūnus yra vykdomas. Pe- reitame klubo susirinkime lak. P. Šaltenis pranešė, kad klubas jau ne po ilgo laiko turės ke- letą naujų lakūnų. Lak. P. Šaltenis, Roosevelt aerporte atidarė aviacijos mokyklą kurią lanko keliatas lietuvių jaunuo- lių. Jų tarpe jau geroką valan- dų skaičių turį išskraidęs stu- dentas-lak. Kazys Petronis iš Jersey City, taip, kad lakūnas P. Šaltenis žada K. Petronį greit paleisti vieną į erdves.

Ant. Alekna.

GANDRAS MASPETHĖ

Tulą laiką prieš, Maspethė, L. I. atsilankė gandra ir pp. G. Matusevičiams paliko gražų sū- nų.

Pažymėtina, kad p. G. Ma- tusevičius, prieš tris metus Lie- tuvoje pasigavo sau mylima žmoną. O dabar, abu, pp. G. Matusevičiai gyvendami Ameri- koje pasigavo Dėdės Samo pi- lietį.

Ponai G. Matusevičiai nepa- prasitai džiaugiasi savo pirm- gimiu.

Rep. A.

STATYS NAUJĄ LAIVĄ

New Yorko miesto Navy Yarde manoma statyti naują didžiulį 45,000 tonų talpos ka- ro laivą, kuris kainuosis apie \$2,000,000.

LIETUVIŲ DIENA IR PASIRUOŠIMAS

Jau turbūt visi žinome, kad Lietuvių Diena Pasaulinėje Pa- rodoje paskirta rugsėjo mėn. 10 d. Pasaulinės Parodos metu įvyks net 62 pasaulio tautų die- nos. Nėra abejonės, kad visos, tos dalyvaujančios tautos steng- sis save kuo geriausiai atžymėti. Taip pat nėra abejonės, kad vi- sų tautų atstovai seks visų tautų dalyvaujančių tautų dienas- jų reikšmę, įvairių tautų gyve- nimą ir progresą iš to patris. Galima, net tvirtinti, kaip vy- kusiai ir tvarkingai, kiekviena tauta persitats pasaulio aky- se, taip tos stebėtojų akys su- pras ir apie patį kasdienį tos tautos gyvenimą. Tose dienose reikės apginti savo tautos garbę!

Mes būdami garbingos lietu- vių tautos sūnus ir dukters, pajusime kiekvienas savyje tą būtina pareigą tinkamai ir gar- bingai atlikti. Čia ne vien tik Lietuvos reikalas, kad Lietuva pasamd paviloną ir ne vien tik New Yorko lietuvių, kad jų apskirtyje vyksta Pasaulinė Paroda. Čia yra visos tautos reikalas. Suburkime visi savo jėgas į vieną garbingą jėgą ir išeikime į Pasaulį. O visi vie- ningai eidami, pajusime laimė- jimą ir užtikrintą pasisekimą.

Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos Centralinis Komitetas.

tiesa, sudarytas iš įvairių parti- jinių pažiūrų vežėjų. Centro Komiteto darbas varomas pilnu tempu. Bet to dar neužtenka. Reikėtų, kad ir kitose lietuvių kolonijose susidarytų rėmėjų komitetai. O jiems darbas bus paskirtas iš centralinio komite- to. Nemanykite gerbiamieji, kad Lietuvių Dienos prisiruoši- mui užtenka vien centralinio komiteto jėgų.

Antanas Alekna.

GRAŽŪS VELYKŲ ATVI- RUKAI

Artėjančioms Velykų šven- tėms užeikite į VIENYBĖS administraciją, kur galite gauti gražių Velykų atvirukų su lietuviškais linkėjimais ir gražiais vaizdeliais.

Velykų šventės tik už kele- tos dieni. Pasiūskite linkėji- mus savo giminėms, draugams ir pažįstamiesiems.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRÜCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Tel. Market 3-5357
Michael Akialis, Jr.
Laidotuvių Direktorius
195 Adams St., Newark, N.J.

LIETUVIS
Accountant & Auditor
kreipjkitės

Juozas J. Akulonis, Jr.
1147 E. Jersey St. Elizabeth, N. J.
Tel.: ELizabeth 3-7788
Namų tel.: ELizabeth 3-9429

GERIAUSIA VIETA PIRKTI VELYKOMS LIKERIUS

YRA

MANHATTAN LIQUOR STORE

Didžiausia, Geriausia ir Atsakomingiausia Likerių Krautuvė Brooklyne Yra

MANHATTAN LIQUOR STORE

264 Grand Street, kamp. Roebing St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 7-1645 Lic. No. L-886

SV. JURGIO DR-JOS NA- RIŲ ŽINIAI

Šv. Jurgio draugijos kvarta- linis susirinkimas įvyks trečia- dienį, balandžio 5 d., 7:30 val. vakare Lietuvių Amerikos Pi- liečių Klubo svetainėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Visi nariai prašomi dalyvauti.

J. A. Draugelis, sek.

Angliai! Angliai!

Pirkite Anglius Dabar!—
LISAUSKO ANGLIŲ CO.
335 Union Avenue,
Dabar siūloma pirkti
Blue Coal
Telefonuokite tuojau
EVERgreen 7-7550
Brooklyn, N. Y.

CLEMENT VOKETAITS

Advokatas
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
TEL.: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET,
TEL.: EVERGREEN 8-7179

LIETUVISKA RESTAURACIJA

BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir li- tuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus. Lietuviškas kumpis, rū- kyti kiliašai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat,
savininkas
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA
APTIKORIS

PUSŠVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—beįgis? Neuri apetito, baurūs plėdės skausmai? Rūškūs vi- duriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėji- mo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS

229 BEDFORD AVE.
BROOKLYN, NEW YORK

MODERNISKA SILDINIŲ KRAUTUVĖ

Velykos jau čia pat! Pas mus puikiausias pasi- rinkimas gražiai dekoruotų šokoladinių zuikių. Užeikite įsitikinti. Momentui pritaikintos linkė- jimų atvirutės, linkėjimai ar skelbimai per radijo priimami.

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
TEL.: EVERGREEN 4-7142

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVEMS
Tel. EVERgreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuverna

ESTATE OF
A. J. VALANTIEJUS
54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y.
Telephone NEWton 9-4464 & MICHigan 2-1717

ESTATE OF **BARRY P. SHALINS**
(SALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499 Kopyčia Laidotuverna

A. RODZEVICZ
(A. Radzevičius)
Tel.: Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Phone STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

"TARZANAS IR UZBURTAS MIESTAS"

36. Susijaudinęs Tomas sustoja ir žiūrėjo į atstu stovintį vul- kano kalną, kurio viduryje turi būti užburtas miestas Athair. Juodųjų nešėjų vadas skubiai pribėgo prie Tomo: "Mano vy- rai neis toliau. Jie bijo. Kalnas Tuen-Baka užburtas. Kas ten eina, tas miršta. Ponas irgi mirė!"

Tomas linksmai nusijuokė. At- siradęs taip arti prie savo ke- lionės tikslo, jis jautėsi geroje nuotaikoje. Nors buvo dar toli vakaras, jis liepė pastatyti pa- lapines ir sustoti naktvynei. "Aš pasikalbėsiu su nešėjais rytoj", ramiai pasakė jis va- dui, "gal jie bus drąsesni pasi- sėję..."

...Tomo ankstyvas sustojimas gal būtų davęs progos Tarzanui greičiau jį pavyti, bet čia įvyko- nelemtas atsitikimas. Tarzanas atsiskyrė nuo savo draugų, kad pamedžiotų mėsos maistui, nes nėtolišie jis užuodė antelo- pę (laukinę ošką). O tuo tarpu jo draugai keliavo pirmyn vie- ni.

Baltieji keleiviai suerzino di- džių beždžionių karalių Ungo, kuris su savo žiauriais palydo- vais sekė baltuosius žmones iš slaptų vietų. Dabar buvo tų beždžionių rujojimosi laikas Dum-Dum, tad buvo reikalin- ga auka prie kruvinojo bez- džionių šokio. Tokia auka čia ir keliavo!

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje